מראיצמריך ליה להלל לתקוני נתינה בעל

כרחו הויא נתינה הא בעלמא נתינה בעל

כרחו לא הויא נתינה מתקיף לה רב פפא

ואיתימא רב 10 אשי ודילמא כי איצמריכא ליה להלל לתקוני שלא בפניו אבל בפניו בין

מדעתו בין בעל כרחו הויא פו מתנה איכא

דאמרי אמר רבא מתקנתו של הלל הרי זה גימיך על מנת שתתני לי מאתים זוז ונתנה לו

בין מדעתו בין בעל כרחו הויא נתינה וכי איצטריך ליה להלל לתקוני שלא בפניו אבל

בפניו בין מדעתו בין בעל כרחו הויא נתינה מתקיף לה רב פפא ואיתימא רב שימי בר

אשי ודילמא בין בפניו בין שלא בפניו מדעתו

אין בעל כרחו לא והלל מאי דאיצטריך ליה

תקין: מתני' יכל שהוא לפנים מז החומה

הרי הוא כבתי ערי חומה חוץ מן השדות ר'

מאיר אומר אף השדות בית הבנוי בחומה ר'

יהודה אומר אינו יכבתי ערי חומה ר"ש אומר

כותל החיצון היא חומתו: גמ' ת"ר בית אין

לי אלא בית מנין לרבות בתי בדים ובתי

מרחצאות ומגדלות ושובכין ובורות ושיחין

ומערות ת"ל יאשר בעיר יכול שאני מרבה

אף השדות ת"ל בית דברי רבי יהודה ר"מ אומר בית אין לי אלא בית מנין לרבות בתי

בדים ובתי מרחצאות ומגדלות ושובכין ובורות

מסורת הש"ם

ל) [עי' פירוש הערוך צערך מלס],
 ל) מגילה ה:,
 ג) [שבועות טו. מגילה ג: י:],

ג) [שבועות טו. מגינה ג. י.], ד) [שייך לדף לא:], ד) [עיי בתוספת חולין סה. ד"ה

אע"פו,

תורה אור השלם

ו. ואם לא יגאל עד מלאת

לו שָׁנָה תָמִימָה וְקְם הַבְּיִת אָשֶׁר בְּעִיר אֲשָׁר לו חמָה לְצְמִיתְת לִלְנֶה אתו לְדֹרתִיו לֹא יַצֵא בִּיבַל:

בה ב תייי עם הניינ: מב ג מייי עם הליינ: מג ד מייי עם הלטייו: מד ה מיי׳ שם הלי״ד:

מוסף רש"י לא הויא נתינה. וגכי גט דליסורל סול לל תקין סלל (גיטין עה.). שלא בפניו. כי הכא שאינו בלשכה (שם). מאי דאיצטריך ליה תקין. ראה שהיה נטמן והחקין דעל כרחו ושלא בפניו מהא נמינה, ואי הוה נמי קאי חמן ואמר לא מקבילנא הוה אינטריך לא מקבינוס טוט מדבר להלל נמי לתקוני דתיהוי נחינה, אלא מה שלא הולרך לא הולרך, וגבי גט דאיסורא הוא לא קיימא מקנמא דהלל (שם). חומה ולא שור איגר. בבתי ערי חומה כתיב עיר חומה ולא עיר שאיו לה חומה בפני עלמה אלא מוקפת בתים סמוכות זו לזו וחומות לונות של בתים נעשות חומה לעיר, והיינו שור שגגותיה חומותיה, חומותיה, מתרגמינן איגר (מגילה ה:). שינויי נוסחאות

לו רב שימי בר אשי ודילמל וים בו הנים נחינה חיכם mei (ש"מ) וכ"ה בהגי ר"י פיקט, גן ותלולה רבי יהודה לותר כשדות כ' מאיר לותר כבתים (ש"מ), דן יושכת כ' שמעון סבר. ס"ח ר"ש סבר שתעון ספר. סיתו ליש ספר כי ביתה בקיר החומה ור"י סבר נחומה היא יושנת. ואינו גירסת רש"י ז"ל (ש"ם). ס נסדר המשנה מוקפות. ו ונמלא וגדור ווכו להלוז ון המתמו האורו [וק פסק] (ש"מ), ו] וחדיד ואונו וירושלס (ש"מ), ח] רכי אלעזר כר (ש"מ), ע] לוא. ס"א לו (ש"מ), י] וחדיד ואונו וירושלים (ש"מ), יא] תיכת גמ' נמחק . ש"מ), יכן משטייר ובלשוז (ש ח), אכן מספיית ובישון אשכנז ירפטיא וקבועה (ש"ח), יגן חולסית מקוס סלעים שלינו (ש"ח), ידן הבית חולסית (ש"ח), טון ליטול משם חול מ"ח. עון הרי נמי משם מול (ש"ח), מון הוי נכני (ש"ח), יון אלא גדור (ש"ח), יין ל"ל ידם, יען כלחו כר' (ש"ח), לן ל"ק, לאן לש"ח מ"ז, לבן גיי ל"ק לכופו לאדם כר', גן נתינה בעל כרחו (צ"ק), לדן דמתני' וגם היכא (ש"m). ו', לון לך וע"כ הא לאמו רבנן (ש"מ), לו] נתינה ותחלוט לו (ש"מ), לת] מדויקות אלא כתיב (ש"מ), לע] ל"ק,

שימה מקובצת

ותום' ד"ה מדאיצמריך וכו' וי"ל דודאי מתנה וכו'. גליון. מכלל דבעלמא לא הויא נתינה, לענין מתנה לא איצטריך לאשמועינן דמילתא דפשיטא היא דאין אדם זוכה בע"כ במתנה שנותן לו חבירו, ולענין פרעון חוב פשיטא דמועיי בע"כ ומפטר לוה אם זרק בע כ ומכטו יווו אם ווץ החוב בחיקו של מלוה, וכן לענין פקדון נמי דתנן בפ׳ ולוה מחבירו או שהפקיד אצלו ביישוב כו׳ הא ביישוב יחזיר לו אפי׳ בע״כ, והכא איירי בדבר שהוא זקוק לקבל מחבירו וחבירו יש לו יכות בדבר אחר כנגדו כגון

ם בעל כרחו. שהטילתם בביתו כי ה"ג דתקין הלל במתני": שלא מי איכא מידי דאורייתא משמטא והתקין הלל דלא תשמט ומשני בשביעית בזמן הזה דרבנן ופרש"י והלל כרבי סבירא ליה דאמר שביעית להשמטת מלוה בזמן הזה דרבנן ואע"ג דהלל בבית שני הוה סבירא ליה דבבית שני הואיל ולא היה יובל נוהג לא היה נוהג

שמיטה מדאורייתא ודאמרינן מנו יובלות לקדש שמיטין מדרבנן קאמר וכאן משמע דבבית שני היה יובל נוהג מן התורה וכן משמע בכריתות פרק ארבעה מחוסרי כפרה בסופו (דף יא.) ויתנו יח ידיהם להוליא (את) נשיהם ואשמים וגו׳ אמר רב חסדא מלמד שכולו שפחה חרופה בעלו ושפחה חרופה היינו חליה שפחה וחליה בח חורין המאורסת לעבד עברי ואמרינן בפרקין דלעיל (דף כט.) דאין עבד עברי נוהג אלא בומן שהיובל נוהג אלמא נהגו יובלות בבית שני ול"ל דע"כ דאין הכי נמי דנהגו יובלות בבית שני ואע"ג דכל ישראל לא חזרו בימי עזרא כדכתיב (נחמיה ז) כל הקהל כאחד ארבע רבוא אלפים שלש מאות וששים ומיהו מכל שבט ושבט חזרו מקלתן והוי שפיר כמו כל יושביה עליה כדאמרינן להמן שמנו יובלות אע"ג דלא חזרו כולן וההיא דפרק השולח (גיטין דף לו.) ל"ל דהלל לאו לדריה תקין אלא יודע היה שהבית היה עתיד ליחרב ולפיכך תיקן פרוזבול ואע"ג דבעי התם הלל" כי תקין פרוזבול לדריה הוא דתקין או לדרי עלמא מקין ההיא לאו לאביי קבעי כי אם לרצא דמתרן התם הפקר

ב"ד היה הפקר: מדאיצמריך בעל נתינה

כרחו יעו כן [הוי נתינה הא בעלמא נתינה בע"כ] לא הויא נתינה. כאן ופשיטא דאין לו לאדם להבל מתנה בעל כרחו ולא הויא נתינה) וא"ת וכי אינטריך ליה להביא ראיה על זה דנתינה בעל כרחו לא הויא נתינה פשיטא דאין כבו לו לאדם לקבל מתנה בעל כרחו ועוד היכי פליג על זה רב פפא וי"ל דודאי מתנה דרשות שאין לו שום לורך פשיטא דלא הויא כגן בעל כרחו ורב פפא נמי לא פליג על זה אלא במתנה שיש בה לורך פליגי כמו הכא דאמר לה זה גיטך ע"מ שתתן לי מאתים זוז שהיא לריכה כדי לקיים תנאי הגט וכגון קבלה דמתני׳ כדו ואבלן היכא דאיכא חובה לנותן

חצרות של שני בתים ה מוקפת חומה מימות יהושע כן נון כגון קצרה הישנה של ציפורי וחקרה של גוש חלב ויודפת הישנה וגמלא יו וגדוד וחדיד יו ואונה וירושלים וכן כיוצא בהן: גמ' יח"ר חומה ולא שור איגר סביב פרמ למבריה ישימה חומתה °רבי ה אליעזר בר יוםי אומר אשר ש לוא חומה יאע"פ שאין לו עכשיו והיה לו קודם לכן: ואלו הן בתי ערי חומה כו': תנא גמלא בגליל וגדוד בעבר הירדן וחדיד ז ואונה וירושלים ביהודה מאי קאמר כגון חוב או פקדון בהא ודאי הוי נחינה בעל כרחו כדאימא פרק הגוזל בחרא (ב״ק קיח. ושם) הלוהו או שהפקיד אצלו בישוב לא יחזיר לו במדבר משמע הא בישוב מחזיר לו בעל כרחו ואם תאמר הא דתנן בפרק מי שאחזו (גיטין עד. ושם) הרי זה גיטך על מנת שתתן לי איצטליתי ואבדה איצטליתו רבן שמעון בן גמליאל אומר חתן דמיה והתם מיירי אפי׳ בעל כרחו דבעל מדפליגי רבנן עליה ואמרי איצטליתו דוקא קאמר כהן מו בעי החם בגמרא האומר לאשה הרי זה גיטך ע"מ שחחני מאחים זוו וחזר ואמר לה מחולין לך מהו חיבעי לרבנן מיבעי לרשב"ג מיבעי לרבנן עד כאן לא קא אמרי רבנן החם אלא היכא דלא אחליה לגבה אבל הכא הא קאמר מחולין לך כיו והא ע"כ דאמרי רבנן אינטליחו דוקא קאמר בעל כרחו מיירי דאי מדעחו לא גרע ממחולין לך ואפ"ה קאמר רשב"ג חתן לו דמיה אלמא סבירא ליה לרשב"ג דנתינה בעל כרחו הויא נתינה וא"כ היכי קאמר רבא הכא דלא הויא נתינה ול"ל דלרבא מיירי התם דאמר רשב"ג תתן לו דמיה מדעתיה קאמר ואפילו הכי לרבנן איצטלית דוקא קאמר ואינה מגורשת והאי בעיא דהתם אינה אליבא דרבא דלרבא ודאי אליבא

ליטול משם חול ורשב"ם פירש בב"ב (דף סו. ושם) חולסית ליטול הימנה זכוכית ומצולה כמו (ברכות דף ט:) מצולה של דגים: אשר דו חופה. פירש רש"י לוא כתיב משמע לו ומשמע לא כלומר אין לו עכשיו והיה לו קודם לכן ואינו כן בחומשין מדויקות כח כתיב כעו [לא באל"ף וקרי בוי"ו] יי (בוי"ו ולא קרי באל"ף): באל קאמר. וכי אין עיר מוקפת חומה בגליל אלא גמלא ובעבר הירדן אלא גדוד ואם סאמר אמאי לא פריך כמו כן אמתני׳ ויש לומר דפריך שפיר אברייתא לפי שדקדקה יותר דמפרשא בהדיא גמלא בגליל וגדוד בעבר הירדן:

דרבנן אפילו מחולין לך לא מהני ואם חאמר לרבא דס"ל דאפילו בעיר לא הוי נחינה בע"ר א״ר למה היה ללוקח להטמין לימא לא מקבלינא ואז לא הוי 🗈 נתינה והחליט לו אחר י"ב חדשים וי"ל דאם היה בעיר היה בוש ממנו אם לא היה מקבל וא"מ משמע דלרבא אפילו בפניו בע"כ לא הויא נתינה והיכי מצי להוכיח מהכא בפניו והלא תקנת הלל לא היתה כי אם שלא בפניו וכי איצטריך ליה להלל לתקוני שלא בפניו אבל בפניו בין מדעתו בין בעל כרחו הוי נחינה כדמתקיף ליה רב פפא וי"ל דמוכח הכי דאם איתא דבפניו הוי נחינה בעל כרחו לא הוה זריך להילל לחקוני שלא בפניו להיות חולש מעותיו ללשכה דהא אפשר לזכות לו ע"י אחר אלא שמע מינה מדאיצטריך ליה להלל לתקן נחינה בעל כרחו הא בעלמא כו׳ ורב פפא דאתקיף ליה לית ליה האי סברא: חולםרת. פירש"י ליטול משם אבנים ומצולה

לבית דלאו בני זריעה נינהו וראויין לבנין ידו בית חולסית ליטול משם אבנים ומצולה ליטול שון מהן חול ורבי יהודה סבר כשדות דמו: והתניא. בניחותה: כפשטיה דקרה. דחזינן דביתה בתוך החומה וקאמר בחומה היא יושבת כלומר בעיר חומה היא יושבת: מתנר' שגגופיה חומסה. שלא הקיפוה חומה אלא הקיפוה בבתים ותכופות הבתים זו לזו כחומה: שלש חלירות. שבכל אחת ואחת שני בתים מיקריא עיר: קלרה. שם עיר קטנה שמחוץ לניפורי: גבו' שור איגר. שגגותיה חומתה: לוא חומה. לוא כתיב משמע לא ומשמע לו כלומר אין לו עכשיו והיה לו חומה קודם מין הוה נמי בית חלוט בהו: מחי החמר. וכי אין עיר מוקפת חומה בגליל אלא

הוה אינטריך להלל לתקוני דבעל כרחו תיהוי נתינה: יח גבו׳ בית. וקס הבית אשר בעיר (ויקרא כה): מגדלות. יבן משטיי"ר וקבועה בקרקע: לבים: לזריעה איכא בינייהו דשדות ממש לא האמר רבי מאיר דהא בית כחיב ביה אלא חולסית ומצולה קמרבי דדמו

בפניו. כגון זה שהיה נטמן ומשום דתרתי לריעותא איכא דשלא בפניו

הוא ובעל כרחו הוא משום הכי אינטריך ליה להלל לתקוני: מאי

דאיצטריך ליה פקין. ואי הוי נמי לוקח התם ולא הוה בעי לקבולינהו

מ"ל בים. והני דלעיל דמו חולסית. מקום יגו שאינו

גמלא ובעבר הירדן אלא יו גדוד: עד

ייקרא בייבר:
ייקרא כה ל
ייקרא כה ל
בייבר בְּיִדְבּ בְּיִדְר הַחְלוֹן בִּי בִּירְהַ בְּקִיר הַחוֹמָה וּבְּחוֹמָה הִיא יושָׁבָת: יהושע ב טו לעזי רש"י מישטיי"ר. ארון כלים. רבינו גרשום ומש״ה איצטריך [ליה] לתקוני נתינה שלא בפניו לחקוני נחינה שלא בפניו כגון זה [שחולש מעותיו בלשבה: וחלל מאי האיצמריך ליה תקין. הא בעלמא בין בפניו ובין שלא בפניו מדעתו אין בעל כהחו באוים המני? כל שהוא לפנים מו בחומה בנו במניו ובין מן החומה כגון בתים ובתי מרחצאות ומגדלים ושובכים מרחצאות ומגדלים ושובכים וכל כיוצא בהן: הרי הן כבתי ערי חומה. ונחלטין עמה לאחר י"ב חדש: חוץ מן השרות. שאם יש שדות [בתור] העיר אין נחלטין: . בית הכנוי בחומת העיר. ר בית הכנוי בחומת העיר. וי יהודה אומר אינו נחלט כבתי ערי חומה לפי שהוא דומה כאילו עומד חוץ לעיר: ר' שמעון אומר כותל החיצון. שיחין ומערות ואפילו שדות ת"ל אשר בעיר ואלא הא כתיב בית אמר רב חסרא אמר רב קטינא יחולסית ומצולה איכא בינייהו והתניא חולסית ומצולה של בית הוא חומתו ודומה של בית הוא חושונו הזומה למגדל שהוא עומד בחומה ונחלט: גמ': [בית. דכתיב י. גז ר"מ אומר כבתים ר' יהודה אומר כשדות: בית הבנוי בחומה ר' יהודה אומר אינו כבתי ערי חומה [וכו']: אמר רבי יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו וקם הבית אשר בעיר אשר לו: אלא בית. שהוא בית דירה שנחלט: ת"ל בית. יושבת בחומה ובחומה היא יושבת בקיר החומה בחבל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה ובחומה היא יז (ר"מ) [ר' שמעון] סבר כפשטיה דקרא ור' יהודה סבר בחומה היא יושבת ולא בעיר חומה: מתני' יעיר שגגותיה חומתה ושאינה ימוקפת חומה מימות יהושע בן נון אינה כבתי ערי חומה ואלו הן בתי ערי חומה "שלש חולסית. סלעים:

דדמי לבית למעוטי שדות דררו הי והודה. ו**שלש** להי מאיר הא כתיב בית דמשמע מידי דדמי לבית נחלט ולא : שדה ומצולה. עומקה בעלמא שיש ים בולדו: עומקה בעימא שיש בה מים שאינן ראוין לזריעה ואינן דומין כ״כ לבית דירה. לר׳ יהודה דממעט שדות ממעט נמי הני דדמו לשדה דלית בהו דירה לר' מאיר דבעי לרבויי אפי' שדות שדות גמורין לא מצי לרבויי משום דכתיב בית אבל חולסית ומצולה דדמו לבית למגדל ובור הכי נמי דסבר דנחלטין עמה]: והא תניא. סיועא: ר' שמעון סבר כפשמיה דקרא. כמו שהוא משמע כי ביתה בקיר החומה ואפי׳ הכי ובחומה היא יושבת פי׳ לפנים מן החומה: ור' יהודה סבר בחומה היא יושבת. כתיב ולא בעיר חומה כלומר אינו כלפנים מן כחמה אינו כחפנים מן החומה: מתני': עיר שנגותיה חומתה. איכא דאמרי שכל החומה סביב מלאה גגות ואיכא דאמרי והן הן החומות: גמ': [חומה. דכתיב] אשר לו חומה סביב. חומה (ממש) סביב לעיר חומה (ממש) סביב לעיר בעינן. ולא שור איגר. חומה של גגות: סביב. דכתיב ובתי החצרים אשר אין להם חומה סביב מכלל דבתי ערי חומה בריכין חומה סביב: אשר צריכין חומה סביב: אשר לוא חומה. באלף כתיב כלומר אע"פ שאין לו עכשיו וויחה לו קודים לכן נידון עכשיו

והיה לו קודם לכן נידון כבתי ערי חומה: [קצרה הישנה

שבתחום ציפורי]:

גט על תנאי דמאתים זוו 🣆 🥰 נוער תנאי דמאתים זוו בער לקושיא דרב פפא משום דאם איתא דבע"כ הויא נחינה בפניו ה"ה נמי שלא בפניו ולא היה הלל מתקן לשכה, ואי משום לייחודי דוכתא לנתינת המעות אפשר שיוכה לו ע"י אחר, וא"ת ואי לא שמה נתינה למה היה נטמז. וי"ל משום דמכסיף מיניה אם לא היה מקבלם. או היה ירא שמא יכפוהו ב"ד לקבל. הרא"ש ז"ל: